

KAUSIKONSERTTI

Yli rajojen

OULU
SINFONIA

Torstai 16.2.2023 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Antti Tikkanen viulu

Ohjelma

Rumon Gamba kapellimestari
Antti Tikkanen viulu

Claude Debussy (1862–1918):
Kevät (1885/1912)

I Très modéré
II Modéré

Marzi Nyman (s. 1979):
Viulukonsertto (2022)

I Molto Pesante
II Scherzando e rustico
III Adagietto (For Jaakko Kuusisto)
IV Con furore

Igor Stravinsky (1882–1971):
Kolmiosainen sinfonia (1945)

I Overture (Allegro)
II Andante, Interlude (L'istesso tempo)
III Con moto

Kesto noin 1 h 45 min (sis. väliajan)

Varaslähtö klo 18.30 Ravintola Preludissa.

Yli rajojen

”Haluaisin maalata niin kuin linnut laulavat”, sanoi **Claude Debussy**, joka inspiroitui luonnosta ja vastusti saksalaista tapaa säveltää tietyn rakenteen mukaan niin, että teemojen ja aiheiden kehittyminen nousi tärkeimmäksi säveltäjän tehtäväksi. Debussy maalasi musiikissaan värejä, tavoitteli tunnelmia ja vaivatonta eteenpäin virtaamista. Omaperäiset harmoniat, runsas kromatiikka ja vapaa muoto tekivät hänestä monien, ainakin ranskalaisien, mielestä ensimmäisen musiikin modernistin, vaikka tätä titteliä hän ei tietoisesti tavoitellut. ”Sävellän niin kuin minua miellyttää”, oli hänen vastauksensa eri tyylikirjojen aikana, kun häntä yritettiin lokeroida joksikin, mitä hän ei tuntenut olevansa.

Kuvataiteilla oli suuri merkitys Debussylle. Hän rakasti museoita ja taidenäyttelyitä ja ihaili erityisesti norjalaisen **Frits Thaulowin** ja ranskalaisen **Claude Monet’n** tauluja, ja monet ovatkin nähneet tai kuulleet impressionististen taulujen ja Debussyn orkesterimusiikin välillä vahvan yhteyden.

Debussy sävelsi useita kevätaiheisia sävellyksiä, ja tässä konsertissa kuuluttava orkesteriteos on yksi varhaisimmista. Se on syntynyt vuonna

1885 Roomassa, jonne Debussy voitti opintomatkan edellisenä vuonna konservatorion Prix Rome -kilpailussa. Debussy ei lainkaan viihtynyt Italian pääkaupungissa ja kulutti kaiken aikansa omassa huoneessaan lukien **Wagnerin** *Tristanin ja Isolden* partituuria ja säveltäen kevätaiheista orkesteriteosta. Alkuperäinen versio orkesterille ja sanattomalle kuorolle katosi mystisesti, mutta pianopartituuri säilyi. Sen pohjalta Debussy teki kaksiosaisen orkesteriversion **Henri Büsserin** kanssa vuonna 1912.

Ystävälleen hän kirjoitti Roomasta tekeillä olevasta teoksesta näin: ”Ajatuksena oli säveltää aivan erityisen värinen teos, joka sisältäisi laajasti erilaisia tunteita. Se ei kuvaile vain kevättä luonnossa vaan ihmisen tunteita. Haluaisin ilmaista hidasta ja työlästä heräämistä luonnossa, asteittaista kukkaan puhkeamista ja lopulta suunnatonta iloa jonkin uuden äärellä. Sävellyksessä ei kuitenkaan ole ohjelmaa, koska en voi sietää musiikkia, jonka on orjallisesti noudatettava kirjallista tekstiä. Tämä on pikemminkin suggestiivista musiikkia – tosin en ole varma, onnistunko toteuttamaan sen niin kuin toivon.”

Kuuluu Pariisin taideakatemian sihteerin lausunto Debussyn

“Antin jalo persoona ja pakahduttavan kaunis sointi olivat koko ajan suurena inspiraationa.”

Marzi Nyman

Keväästä. Tämän byrokraatin mukaan sävellyksen liioitteleva tyyli unohtaa muodon ja tarkan ilmaisun tärkeyden. ”On vahvasti toivottavaa, että Debussy taistelee epämääräisiä impressioitaan vastaan, koska ne ovat vaarallisimpia todellisen taiteen vihollisia.” Tästä lausunnosta Debussyn musiikki sai leimakseen impressio- nismien.

Marzi Nyman soitti pianoa kymmenen vuotta ennen kuin alkoi harjoitella kitaransoittoa **Jarmo Saaren** opastuksella Tapiolan lukion musiikkilinjalla. Lukioikäisenä hän soitti jo Nylon Beatin taustayhtyeessä. Nyman aloitti opinnot Taideyliopiston Sibelius-Akatemian jazz-osastolla vuonna 1998. Vuonna 2003 hänet valittiin Pori Jazzin vuoden taiteilijaksi, ja vuonna 2006 hänelle myönnettiin Teosto-palkinto. Nyman on Espoo Big Bandin kapellimestari ja Tapiola Sinfoniettan taiteellinen partneri.

Kiinnostus klassisen musiikin ilmailuun on näkynyt sekä Nymanin kasvavassa teosluettelossa että paluuna Sibelius-Akatemiaan sävellysoppi- laaksi. Vaikka hän onkin kirjoittanut jo aiemmin orkesteri- ja kamarimusiikki-

teoksia erilaisille kokoonpanoille, nyt oli aika tehdä jotain toisin. ”Törmäsin seinään, kun tajusin, etten osaa juurikaan säveltää. Ymmärsin, että myös käsityöläispuoli säveltämisessä oli opeteltava”, kertoo Nyman. Oivallus vei aluksi satsiopin pariin ja sitten säveltäjä **Eero Hämeenniemen** oppi- laaksi. Opettajaansa Nyman kiittää tärkeästä tuesta myös viulukonsertton sävellysprosessissa: ”Työskentely Eeron kanssa oli innostavaa ja myös vapauttavaa. Kunnon jyyntämistä aineiston parissa.”

Antti Tikkasen vuonna 2018 tekemästä tilauksesta sävelletty viulukonsertto kantaesitettiin viime syksynä, orkesterina oli tuolloin Tapiola Sinfonietta. Nyman laajensi teosta sinfoniaorkesteriversioon Oulu Sinfoniaa varten. ”Teoksen rakenne säilyi samana, mutta sen dynaamiset ja soinnilliset ulottuvuudet kasvoivat, kun soittimia tuli lisää.” Teos on omistettu Antti Tikkaselle ja sen kolmas osa on kirjoitettu **Jaakko Kuusiston** muistolle. ”Yhteistyö Antin kanssa oli todella innostavaa. Antin jalo persoona ja pakahduttavan kaunis sointi olivat koko ajan suurena inspiraationa”, kertoo Nyman, jolle

ihmiset musiikin esittäjinä ja kokijoina ovat säveltämisessä kaikkein tärkein tekijä.

Igor Stravinsky sävelsi kolme sinfoniaa, joista yksikään ei ollut sinfonia. Kahden ensimmäisen nimiä on vaikea kääntää suomeksi, sillä *Symphony in C* ei ole sinfonia C-duurissa tai mollissa, vaan pitää keskiönään tuota mainittua säveltä. *Symphony in Three Movements* on sekin monimerkityksinen otsikko, joka voi yhtä hyvin olla *Sinfonia kolmessa osassa* tai *Kolmi-osainen sinfonia*. Lopulta Stravinsky teki beethovenit ja yhdisti kuoron orkesteriin, ja niin syntyi *Psalmi-sinfonia*.

Otsikoinnilla on merkitystä, koska sinfonioissa, jotka eivät ole sinfonioita vaan korkeintaan vastentahtoisia sinfonioita, Stravinsky otti etäisyyttä ja mittaa yhä 1900-luvulla vahvasti elävälle saksalaisen perinteen lajityypille. Kolme osaa sinfoniaksi syntyivät Yhdysvalloissa toisen maailmansodan aikana ja kuvastavat sitä sekamel-kaa, jota hiljattain Atlantin toiselle puolelle muuttanut säveltäjä koki uudessa ympäristössä ja maailman myllerryksessä. Hän syntyi Venäjällä, lähti opintojen jälkeen eripuolille Eurooppaa, asettui lopulta Pariisiin, josta pakeni sotaa Los Angelesiin, puhui sujuvasti ranskaa ja englantia harvinaisen voimakkaalla venäläisellä aksentilla ja kaipasi usein synnyinmaahansa, jota ei enää ollut.

New Yorkin filharmonikoille kirjoitetun sinfonian musiikissa on muistumia, lainoja ja mielleyhtymiä sävel-

täjän muista teoksista ja ilmiselviä mausteita uudesta amerikkalaisesta ympäristöstä. Hieman yllättäen sinfoniassa, erityisesti sen viimeisessä osassa, soi yli 30 vuotta aiemmin sävelletty skandaalibaletti *Kevätuhri*. Tämä selittyy sillä, että säveltäessään sinfoniaa Stravinsky myös orkestroi uudelleen *Kevätuhria*. Orkesteriin lisätty piano mahdollisti kierrätyksen, kun säveltäjä käytti sinfonian ensimmäisessä osassa kesken jääneen pianokonserttonsa materiaalia. Toisessa osassa korostuu harppu, ja musiikki hyödyntää elokuvamusiikkia, joka Stravinskyltä tilattiin, mutta joka ei koskaan päätenyt suunniteltuun elokuvaan.

Vastustettuaan Debussyn lailla ankarasti ohjelmallista musiikkia Stravinsky kuvaili yllättäen 1960-luvulla vastentahtoisensa olevan kuvaus toisesta maailmansodasta. Hän selitti tarkkaan, mitä uutisfilmejä oli katsunut, kuinka ensimmäisessä osassa soditaan Aasiassa ja viimeisessä Euroopassa, mutta totesi kaiken tämän jälkeen: ”Se siitä. Huolimatta siitä, mitä sanoin, Sinfoniassa ei ole ohjelmaa. Säveltäjät yhdistävät säveliä. Siinä kaikki. Miten ja missä muodoissa tämän maailman asiat tulevat ilmaistuksi musiikissa, ei ole säveltäjän vallassa.” ♡

Rumon Gamba © Kati Leinonen

Rumon Gamba kapellimestari

Oulu Sinfonian ylikapellimestari **Rumon Gamba** on toiminut ruotsalaisen Norlannin oopperan, Tanskan Aalborgin sinfoniaorkesterin ja Islannin sinfoniaorkesterin ylikapellimestarina. Oulu Sinfonian kapellimestarina hän on vieraillut jo useamman kerran ennen viime vuoden alussa käynnistynyttä ylikapellimestarikauttaan. Musiikkiopintonsa Gamba aloitti Durhamin yliopistossa Koillis-Englannissa ja jatkoi kapellimestariopintoihin Lontoon kuninkaalliseen musiikkiakatemiaan. Kapellimestariura käynnistyi vuonna 1998 BBC:n filharmonisessa orkesterissa aluksi assistenttina ja sittemmin kapellimestarikumppanina aina vuoteen 2002. Gamba vierailee säännöllisesti BBC:n orkestereiden kapellimestarina, ja on siten myös Proms-festivaalin vakiovierailija. ♡

Antti Tikkanen viulu

Viulutaiteilija **Antti Tikkanen** on solisti, orkesterin johtaja, kamarimuusikko ja opettaja. Hän on maamme kansainvälisesti menestyneimmän jousikvartetti Meta4:n perustajajäsen. Oulaisista kotoisin oleva Tikkanen on perustanut nykyisessä kotikaupungissaan Helsingissä toimivan PuKamaChamber-konserttisarjan yhdessä puolisonsa, viulisti **Minna Pensolan** kanssa. Suomalaisen barokkiorkesterin taiteellisena johtajana hän toimi vuosina 2014–2017. Lokakuussa 2021 pariskunta Tikkanen ja Pensola valittiin Kuhmon Kamarimusiikin uudeksi taiteelliseksi johtajaksi ja kausiksi 2022–2024 Joensuun kaupunginorkesterin taiteelliseksi partneriksi. Jousikvartetti Meta4 on myös Jyväskylä Sinfonian päävierailija 2022–2024.

Antti Tikkanen vierailee säännöllisesti suomalaisorkesterien solistina. Viimeaikaisia vierailukutsuja ovat esittäneet Tampere Filharmonia, Euroopan Unionin Nuoriso-orkesteri (EUYO), Deutsche Kammerphilharmonie Bremen ja Tapiola Sinfonietta. Antti Tikkasella on käytössään Suomen Kulttuurirahaston omistama Stradivarius-viulu ”ex- Berglund” vuodelta 1699. ↵

OULU SINFONIA

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten oopperat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiihin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikkosäveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitara-

konsertot sisältävä levy, solistina **Timo Korhonen** ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin** ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**. Marraskuussa 2021 ilmestyi *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkalan musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Tuorein levy sisältää ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia. Levy ilmestyi syksyllä 2022 ja sen johti Johannes Gustavsson.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen**, **Paavo Rautio**, **Onni Kelo**, **Rauno Rännäli**, **Ari Angervo**, **Peeter Lilje**, **Arvo Volmer**, **Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds**, **Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti **Rumon Gamba**. ♥

ORKESTERIN KANNATUSYHDISTYS PULSSI RY

Orkesterin Pulssi ry (perustettu vuonna 1994) tukee Oulu Sinfonian muusikoita vapaa-ajan toiminnassa ja monissa orkesterin työhön liittyvissä asioissa, järjestää jäsenille musiikki- ja kulttuuri-matkoja sekä tukee kamarikonsertteja. Yhdistyksen varat kertyvät jäsenmaksuista ja tuotemyynnistä.

Liity Pulssin jäseneksi! Lisätietoa ja liittymislinkki www.orkesterinpulssi.fi. Pulssin löydät myös Facebookista, facebook.com/orkesterinpulssi.

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Joonas Pekonen,
I konserttimestari *
Lasse Joamets,
I konserttimestari
Heidi Ilmolahti, äj *
Mia Ohenoja /
Iida Zelenski, väj *
Romuald Gwardak
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Oksana Kumpulainen
Virva Pietilä
Nadya Pugacheva
Ismo Sirén

II VIULU

Maija Wesslund, äj
Dhyani Gylling, väj
Laura Kangas
Sari Karppinen
Marjukka Lahes
Aino Liikanen *
Sari Suihkonen
Toni Tuovinen
Anita Virkkala

ALTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
Susanna Nietula, väj
Anniina Matinlassi
Helinä Nissi
Philip Runsteen *
Anna-Maija Rousselle

SELLO

Greta Ernesaks,
soolosellisti *
Juhana Ritakorpi, äj *
Harri Österman, väj *
Alli Mankkinen *
Sofie Spanget Takkula *
Janne Varis

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Anne Seppänen, väj
Fanni Hoppari
Juha Nääppä

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, väj
Carlotta Petri

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, väj
Katri Riihimäki *

KLARINETTI

Markku Korhonen, äj
Michał Konopiński, väj
Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Eri Ikeda, äj
Ann-Louise Wägar, väj
Lorenzo Leone

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Iida Ranta-Nilkku, väj *
Pasi Salminen
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Jukka-Pekka Peltoniemi, äj *
Inka Pärssinen, väj *
Jarmo Väärä *

PASUUNA

Erkki Hirsimäki, äj
Jukka Myllys, väj
Wen Hong Low

TUUBA

Miika Jämsä, äj *

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj *
Nathan Archer *

HARPPU

Liisa Viitanen *

PIANO

Antti Manninen *
Outi Nissi *

äj = äänenjohtaja väj = varaäänienjohtaja * = tilapäinen kiinnitys

KAUSIKONSERTTI

Tanssiva helminauha

Torstai 23.2. klo 19.00
Oulun tuomiokirkko

Bjarte Eike kapellimestari
Stephen Player barokkitanssi
Oulu Sinfonia

Liput 29/24/16 €
ticketmaster®

KAUSIKONSERTTI

Ludvig van Beethoven

Missa Solemnis

Torstai 2.3. klo 19.00
Madetojan sali

Eduardo Strausser kapellimestari
Silja Aalto sopraano
Jeni Packalen mezzosopraano
Jussi Myllys tenori
Nicholas Söderlund baritoni
Voces Tallinn, kuoron valmennus **Kristi Jagodin**
Projektikuoro, kuoron valmennus **Mihkel Koldits**
Oulu Sinfonia

Liput 35/29/19 €
ticketmaster®

KAMARIKONSERTTI

Kamari- konsertti

Perjantai 3.3. klo 18.00
Poiju-sali
Lauantai 4.3. klo 15.00
Tulindbergin sali

Oulu Sinfonian Kamarimuusikot

Vapaa pääsy

Yllätyksellisyyttä, taituruutta ja hulvatonta menoa!
Tekeekö Marja Tyrni vihdoinkin haaveilemansa
oopperadebyytin? Pysyykö pianisti penkillään
ja onko lyömäsoittaja kartalla? Vappua ei tule
ilman yhteislaulua, joten Rullaati rullaati vaan
ja mars kohti Oulu Sinfonian kuplivan iloista
vappukonserttia.

OULU
SINFONIA

Yhdistä konserttiin herkullinen vappubuffet

Vihreää salaattia ja ryytiöljyä M G VEG
Sillikaviaaria ja pikkeloitujä juureksia M G
Kevytsavurautusalaattia M G
Nyhtökaura-Caesar M VEG
Skagenröraa katkaravuista ja
luomukananmunista ja saaristolaisleipää L
Kevätparsaa ja pastaa M VEG
Kirkasta perunasalaattia M G VEG
...
Marinoituja minilihapullia M G
Munakoisopyöryköitä G L sriracha-dipillä L G
Sitruunagrillikanaa ja aiolia paahdetusta
valkosipulista M G
Lohkoperunoita M G VEG
Talon leipää ja levitettä L
...
Minimunkkeja ja -donitseja VL
Rocky Road suklaapatat L
Vaniljavaahtoa ja marinoituja kirsikoita L G
Kahvia ja haudutettua teetä

ERIKOISKONSERTTI

Kupliva vappu

Su 30.4. klo 16.00
Madetojan sali

Eero Lehtimäki kapellimestari
Iiro Rantala piano
Lotta Kuusisto
Aku Hirviniemi
Oulu Sinfonia

Kertalippu 35/29/19 €
Kertalippu + buffet 69/63/53 €

oulusinfonia.fi

Ticketmasterin lippukaupat kautta maan ja verkkokauppa. Hintaan lisätään tilausmaksu 2 €/tilaus
Ticketmasterin lippukaupasta tai 1,50 €/tilaus Ticketmasterin verkkokaupasta ostettaessa.
Madetojan salin lippukauppa: avoinna Oulu Sinfonia konserttipäivisin klo 11.00–19.30

OULU SINFONIA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19.30.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(1,98 €/min. + pvm).
Avoinna arkisin klo 8–17.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):
*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*